

باتوجه‌به‌این‌که‌دولت‌نمی‌تواند‌طبق‌برنامه‌خود‌به‌شناسایی‌و‌پرداخت‌یارانه‌به‌افشارخاص‌نیازمند‌و‌حذف‌دیگران‌بپردازد‌و‌موظف‌به‌شناسایی‌ثروتمندان‌شده‌است‌،‌به‌احتمال‌زیاد،‌روند‌پرداخت‌فعلی‌یارانه‌در‌سال‌آینده‌نیز‌ادامه‌خواهد‌یافت‌.‌به‌خصوص‌آن‌که‌دست‌دولت‌هم‌در‌جابه‌جایی‌منابع‌باز‌است‌.

پیش‌بینی‌تداوم‌روند‌قطعی‌پرداخت‌یارانه

مروری بر ۱۰ تغییر عمده در لایحه بودجه پیشنهادی دولت برای سال ۹۷ در مجلس

سرانجام بمب‌های خبری بودجه ۹۷

یارانه‌و‌بنزین؛‌گذرا‌ز‌قانون‌نویسی‌به‌رفع‌تکلیف

جواد غنیانی

Economic@khorasannews.com

پنج‌شنبه‌گذشته‌،‌سرانجام‌پرونده‌بودجه‌جنجالی‌سال‌۱۳۹۷‌در‌مجلس‌بسته‌شد‌.‌بودجه‌ای‌که‌از‌همان‌ابتدا‌با‌بمب‌های‌خبری‌و‌همچنین‌واکنش‌های‌جدی‌همراه‌پیشنهادی‌دولت‌داده‌شد؛‌به‌خصوص‌در‌موضوع‌های‌خروج‌از‌کشور‌و‌تصمیمات‌مهم‌اقتصاد‌کلان‌مثل‌تهارت‌بدهی‌ها‌و‌محدودیت‌انتشار‌اوراق‌بدهی‌.‌سقف‌معافیت‌مالیاتی‌کارگران‌و‌کارمندان‌و‌چگونگی‌افزایش‌حقوق‌کارمندان‌دولت‌هم‌جزو‌موضوع‌های‌پر‌حاشیه‌بودجه‌بوده‌و‌هست‌.

طی‌حدود‌۲/۵‌ماهی‌که‌از‌ارائه‌لایحه‌تا‌تصویب‌بودجه‌در‌صحن‌مجلس‌گذشت‌،‌تغییرات‌بسیاری‌در‌لایحه‌پیشنهادی‌دولت‌داده‌شد؛‌به‌خصوص‌در‌موضوع‌های‌چالشی‌که‌برخی‌از‌آن‌ها‌نام‌برده‌شد‌،‌این‌تغییرات‌جدی‌بود‌.‌امروز‌مروری‌خواهیم‌داشت‌بر‌محورهای‌مهم‌و‌تاثیرگذار‌بودجه‌و‌تغییرات‌آن‌در‌کمیسون‌تلفیق‌و‌صحن‌مجلس‌.‌البته‌هنوز‌بودجه‌نهایی‌نیست‌و‌ممکن‌است‌بعد‌از‌بررسی‌های‌شورای‌نگهبان‌،‌برخی‌تغییرات‌جزئی‌در‌آن‌رخ‌دهد‌.

۱- سرانجام یارانه چه خواهد شد؟

میزان‌یارانه‌در‌لایحه‌دولت‌:‌دولت‌در‌لایحه‌بودجه‌فقط‌۲۳‌هزار‌میلیارد‌تومان‌برای‌پرداخت‌یارانه‌تقدی‌در‌نظر‌گرفته‌بود؛‌یعنی‌منابع‌لازم‌برای‌پرداخت‌یارانه‌به‌حدود‌۴۲‌میلیون‌نفر‌به‌این‌ترتیب‌باید‌سالانه‌حدود‌۳۲‌میلیون‌نفر‌حق‌بشد‌.

نحوه‌تخصیص‌یارانه‌در‌برنامه‌دولت:‌اگرچه‌در‌لایحه‌صریحاً‌نماینده‌بود‌اما‌برنامه‌دولت‌برای‌حذف‌یارانه‌این‌۳۳‌میلیون‌نفر‌هم‌به‌مرور‌معلوم‌شد‌.‌دولت‌که‌چند‌سال‌تلاش‌برای‌شناسایی‌بدون‌خطای‌ثروتمندان‌بی‌نتیجه‌مانده‌بود‌،‌بنا‌داشت‌که‌قاعده‌را‌عوض‌کند‌و‌به‌جای‌تلاش‌برای‌شناسایی‌و‌حذف‌ثروتمندان‌،‌به‌برخی‌افشارنیزمند‌و‌قابل‌شناسایی‌یارانه‌بدهد‌و‌بقیه‌را‌حذف‌کند‌.‌از‌افراد‌حذف‌شده‌،‌چنان‌چه‌کسی‌به‌اشتباه‌حذف‌شده‌باشد‌و‌متعرض‌شود‌،‌تواند‌اعتراض‌خود‌را‌اعلام‌کند‌.‌اما‌مجلس‌،‌دولتی‌هاین‌بود‌که‌هنگام‌اعتراض‌،‌فرد‌باید‌مجوز‌بررسی‌حساب‌هایش‌را‌به‌دولت‌بدهد‌(طبق‌گفته‌وزیر‌کار‌در‌گفت‌و‌گوی‌ویر‌ه‌خبری‌،‌مورخ‌۵‌دی‌۹۶).

یارانه‌بگیران‌طبق‌برنامه‌دولت:‌به‌این‌ترتیب‌دولت‌در‌ابتدا‌فقط‌به‌گروه‌های‌خاص‌یارانه‌می‌داد‌و‌از‌بین‌۳۳‌میلیون‌نفر‌حذف‌شده‌،‌ممکن‌بود‌یارانه‌بر‌برخی‌افراد‌که‌اعتراض‌خود‌را‌ثبت‌می‌کنند‌،‌بعد‌از‌راستی‌آزمایی‌،‌مجدد‌برگرد‌.‌گروه‌های‌هدف‌که‌طبق‌برنامه‌دولت‌در‌سال‌آینده‌یارانه‌دریافت‌می‌کردند‌ عبارت‌بودند‌از:‌مددجویان‌سرپرستان‌خانوار‌،‌افراد‌ساکن‌در‌دهستان‌های‌بازیربط‌۶،‌۹،‌۱۰،‌۷،‌بیماران‌خاص‌،‌عشایر‌،‌بازنشستگان‌،‌ایثارگران‌و‌دیگر‌گروه‌های‌نیزمند‌(شامل‌کارگران‌ساختمانی‌،‌قالی‌بافان‌،‌صیادان‌،‌خادمان‌مساجد‌،‌باران‌و...‌).‌اما‌مجلس‌،‌تقریباً‌تمام‌بخش‌های‌برنامه‌دولت‌را‌تغییر‌داد‌.

تعداد‌یارانه‌بگیران‌در‌منصوبه‌مجلس:‌مجلس‌در‌اولین‌اقدام‌منابع‌یارانه‌تقدی‌را‌هفت‌هزار‌میلیارد‌تومان‌افزایش‌داد‌و‌به‌۳۰‌هزار‌میلیارد‌تومان‌رساند‌.‌یعنی‌در‌سال‌آینده‌۵۵‌میلیون‌نفر‌یارانه‌دریافت‌خواهند‌کرد‌و‌فقط‌باید‌یارانه‌حدود‌۱۰‌میلیون‌نفر‌حذف‌شود‌.‌البته‌مجلس‌دست‌دولت‌

را‌باز‌گذاشت‌تا‌در‌صورت‌نیاز‌،‌۱۱‌هزار‌میلیارد‌تومان‌به‌منابع‌قانون‌هدفمندی‌پیفزاید‌و‌حدود‌پنج‌هزار‌میلیارد‌تومان‌از‌آن‌را‌به‌یارانه‌تقدی‌اختصاص‌دهد‌و‌به‌حدود‌۱۰‌میلیون‌نفر‌دیگر‌هم‌یارانه‌بدهد‌.‌باتوجه‌به‌امکان‌جابه‌جایی‌ردیف‌های‌هزینه‌ای‌هدفمندی‌،‌عملاً‌دولت‌خواهد‌توانست‌در‌سال‌آینده‌همین‌روال‌فعلی‌را‌ادامه‌دهد‌و‌اگر‌خواست‌به‌همه‌یارانه‌بدهد‌با‌این‌که‌یارانه‌حدود‌۲۰‌میلیون‌نفر‌را‌حذف‌کند‌.

نحوه‌حذف‌یارانه‌در‌منصوبه‌مجلس:‌مجلس‌که‌طی‌سال‌های‌گذشته‌،‌مدام‌بر‌حذف‌یارانه‌ثروتمندان‌تاکید‌می‌کرد‌و‌حتی‌چند‌بار‌آن‌را‌به‌صورت‌قانون‌منصوب‌به‌دولت‌ابلاغ‌کرده‌بود‌اما‌بابی‌ارادگی‌و‌ناتوانی‌دولت‌در‌این‌کار‌مواجه‌شده‌بود‌،‌امسال‌بدون‌توجه‌به‌تجربیات‌گذشته‌،‌دوباره‌بر‌همان‌موضع‌خود‌اصرار‌کرد‌.‌مجلس‌مثل‌سال‌های‌قبل‌از‌دولت‌خواسته‌است‌که‌طی‌سه‌ماه‌اول‌سال‌آینده‌ثروتمندان‌را‌شناسایی‌و‌از‌فهرست‌یارانه‌بگیران‌حذف‌کند‌.‌کاری‌که‌گفته‌نویخت‌،‌رئیس‌سازمان‌برنامه‌ناشدنی‌است‌.‌باتوجه‌به‌این‌که‌دولت‌نمی‌تواند‌طبق‌برنامه‌خود‌به‌شناسایی‌و‌پرداخت‌یارانه‌به‌افشارخاص‌نیازمند‌و‌حذف‌دیگران‌بپردازد‌و‌موظف‌به‌شناسایی‌ثروتمندان‌شده‌است‌،‌به‌احتمال‌زیاد‌،‌روند‌پرداخت‌فعلی‌یارانه‌در‌سال‌آینده‌نیز‌ادامه‌خواهد‌یافت‌.‌به‌خصوص‌آن‌که‌دست‌دولت‌هم‌در‌جابه‌جایی‌منابع‌باز‌است‌.

۲- سرانجام گرانی بنزین چه شد؟

اما‌تصوره‌جنجالی‌۱۸‌که‌مریوط‌به‌بحث‌افزایش‌قیمت‌بنزین‌بود‌،‌بیش‌از‌همه‌دستخوش‌تغییرات‌شد‌.‌دولت‌بنا‌داشت‌طبق‌این‌تصوره‌با‌افزایش‌قیمت‌حامل‌های‌انرژی‌۱۷‌هزار‌و‌۴۰۰‌میلیارد‌تومان‌در‌آمد‌کسب‌و‌از‌آن‌برای‌یارانه‌نرخ‌بنزین‌را‌۱۵۰۰‌تومان‌و‌گازوئیل‌را‌۴۰۰‌تومان‌فروشد‌که‌این‌موضوع‌با‌واکنش‌های‌بسیاری‌مواجه‌شد‌.‌سرانجام‌کمیسون‌تلفیق‌،‌به‌طور‌کلی‌موضوع‌افزایش‌قیمت‌حامل‌های‌انرژی‌را‌از‌تصوره‌۱۸‌حذف‌کرد‌و‌محل‌های‌دیگری‌برای‌کسب‌در‌آمد‌و‌تخصیص‌به‌اشتغال‌تعیین‌کرد‌.

اما‌آیا‌با‌این‌تصمیم‌،‌موضوع‌گرانی‌بنزین‌منتفی‌است؟‌همانند‌وضعیت‌حذف‌یارانه‌ثروتمندان‌،‌پاسخ‌روشنی‌به‌این‌سوال‌نیز‌داده‌نشده‌است‌.‌از‌یک‌سو‌،‌نماینده‌گران‌موضوع‌افزایش‌قیمت‌حامل‌ها‌را‌از‌تصوره‌۱۸‌حذف‌کردند‌و‌از‌سوی‌دیگر‌در‌تصوره‌۱۴‌اجازه‌افزایش‌در‌آمدهای‌هدفمندی‌را‌تا‌سقف‌۱۰‌درصد‌مقدار‌مشخص‌در‌برنامه‌ششم‌و‌همچنین‌به‌میزان‌۱۱‌هزار‌میلیارد‌تومان‌فراهم‌کردند‌.‌یعنی‌دولت‌باز‌هم‌اجازه‌افزایش‌قیمت‌حامل‌ها‌را‌دارد‌.‌به‌خصوص‌آن‌که‌رئیس‌سازمان‌برنامه‌در‌مجلس‌به‌صراحت‌با‌اشاره‌به‌برنامه‌دولت‌برای‌ایجاد‌حدودیک‌میلیون‌شغل‌در‌سال‌آینده‌گفت‌که‌پیش‌بینی‌و‌منابع‌آن‌در‌تصوره‌۱۳‌و‌۱۴‌بودجه‌از‌سوی‌نمایندگان‌انجام‌شده‌است‌.‌یعنی‌دولت‌با‌وجود‌تغییرات‌گسترده‌در‌تصوره‌۱۸‌،‌برای‌تامین‌منابع‌مدنظر‌،‌خیالش‌راحت‌است‌.

۳- عوارض خروج و همراهی مجلس با دولت

دولت‌در‌لایحه‌،‌عوارض‌خروج‌از‌کشور‌را‌حدودسه‌برابر‌کرده‌و‌به‌۲۲۰‌هزار‌تومان‌برای‌سفرهای‌خارجی‌رسانده‌است‌.‌البته‌برای‌سفرهای‌زیارتی‌مبلغ‌۱۱۰‌هزار‌تومان‌پیش‌بینی‌شده‌بود‌.‌این‌رقم‌برای‌سفر‌دوم‌۵۰‌درصد‌و‌برای‌سفر‌سوم‌۱۰۰‌درصد‌افزایش‌می‌یافت‌.‌مجلس‌اگرچه‌اصل‌پیشنهاد‌را‌دنکر‌داما‌در‌این‌پیشنهاد‌دولت‌هم‌تغییراتی‌اعمال‌کرد‌:

۱-اولا‌قرار‌شد‌در‌سال‌۱۳۹۷‌عوارض‌خروج‌از‌کشور‌برای‌زائران‌عتبات‌براساس‌قانون‌بودجه‌سال‌۱۳۹۶‌دریافت‌شود‌.یعنی‌همان‌مقدار۳۷‌هزار۵۰۰‌تومان‌در‌سفر‌هوایی‌و‌۱۲‌هزارو‌۵۰۰‌تومان‌در‌سفر‌زمینی‌.

۲-ثانیا‌برای‌مسافران‌اربعین‌،‌عوارض‌خروج‌صفرشد‌.‌یعنی‌زائران‌اربعین‌که‌از‌تاریخ‌سوم‌مهر‌تاغایت۲۲‌آبان‌۱۳۹۷‌از‌مرزهای‌زمینی‌به‌مقصد‌عراق‌از‌کشور‌خارج‌می‌شوند‌از‌پرداخت‌عوارض‌خروج‌از‌کشور‌معاف‌هستند‌.

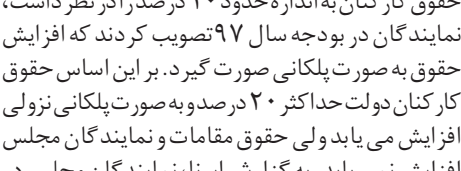
۳-مجلس‌رقم‌۲۲۰‌هزار‌تومانی‌برای‌سفرهای‌خارجی‌را‌حفظ‌اما‌افزایش‌پلکانی‌آن‌را‌حذف‌کرد‌.

۴- معافیت مالیاتی حقوق افزایش یافت

میزان‌معافیت‌مالیاتی‌حقوق‌کارگران‌و‌کارمندان‌هم‌دیگر‌موضوعی‌است‌که‌مور‌توجه‌بسیاری‌از‌مردم‌است‌.‌دولت‌در‌ابتدا‌میزان‌معافیت‌را‌۲۴‌میلیون‌تومان‌در‌سال‌و‌دو‌میلیون‌تومان‌در‌ماه‌تعیین‌کرده‌بود‌.‌یعنی‌هر‌فرد‌حقوق‌بگیر‌برای‌دریافتی‌در‌میلیون‌تومان‌در‌ماه‌،‌مشمول‌مالیات‌نخواهد‌بود‌و‌برای‌مبالغ‌بیشتر‌،‌باید‌با‌نرخ‌های‌پلکانی‌فزاینده‌مالیات‌بدهد‌.‌اما‌مجلس‌در‌نهایت‌این‌رقم‌را‌به‌۲۷‌میلیون‌۶۰۰‌هزار‌تومان‌در‌سال‌یعنی‌دو‌میلیون‌و‌۳۰۰‌هزار‌تومان‌در‌ماه‌افزایش‌داد‌.‌به‌این‌معنی‌که‌افراد‌حقوق‌بگیر‌(در‌بخش‌دولتی‌با‌خصوصی)‌فقط‌برای‌دریافتی‌این‌موضوع‌با‌واکنش‌های‌بسیاری‌مواجه‌شد‌.‌سرانجام‌کمیسون‌تلفیق‌،‌به‌طور‌کلی‌موضوع‌افزایش‌قیمت‌حامل‌های‌انرژی‌را‌از‌تصوره‌۱۸‌حذف‌کرد‌و‌محل‌های‌دیگری‌برای‌کسب‌در‌آمد‌و‌تخصیص‌به‌اشتغال‌تعیین‌کرد‌.

اما‌آیا‌با‌این‌تصمیم‌،‌موضوع‌گرانی‌بنزین‌منتفی‌است؟‌همانند‌وضعیت‌حذف‌یارانه‌ثروتمندان‌،‌پاسخ‌روشنی‌به‌این‌سوال‌نیز‌داده‌نشده‌است‌.‌از‌یک‌سو‌،‌نماینده‌گران‌موضوع‌افزایش‌قیمت‌حامل‌ها‌را‌از‌تصوره‌۱۸‌حذف‌کردند‌و‌از‌سوی‌دیگر‌در‌تصوره‌۱۴‌اجازه‌افزایش‌در‌آمدهای‌هدفمندی‌را‌تا‌سقف‌۱۰‌درصد‌مقدار‌مشخص‌در‌برنامه‌ششم‌و‌همچنین‌به‌میزان‌۱۱‌هزار‌میلیارد‌تومان‌فراهم‌کردند‌.‌یعنی‌دولت‌باز‌هم‌اجازه‌افزایش‌قیمت‌حامل‌ها‌را‌دارد‌.‌به‌خصوص‌آن‌که‌رئیس‌سازمان‌برنامه‌در‌مجلس‌به‌صراحت‌با‌اشاره‌به‌برنامه‌دولت‌برای‌ایجاد‌حدودیک‌میلیون‌شغل‌در‌سال‌آینده‌گفت‌که‌پیش‌بینی‌و‌منابع‌آن‌در‌تصوره‌۱۳‌و‌۱۴‌بودجه‌از‌سوی‌نمایندگان‌انجام‌شده‌است‌.‌یعنی‌دولت‌با‌وجود‌تغییرات‌گسترده‌در‌تصوره‌۱۸‌،‌برای‌تامین‌منابع‌مدنظر‌،‌خیالش‌راحت‌است‌.

در‌حالی‌که‌دولت‌طبق‌معمول‌،‌بر‌نامه‌افزایش‌یکنواخت‌حقوق‌کارکنان‌به‌اندازه‌حدود‌۱۰‌درصد‌ا‌در‌نظر‌داشت‌،‌نمایندگان‌در‌بودجه‌سال‌۹۷‌تصویب‌کردند‌که‌افزایش‌حقوق‌به‌صورت‌پلکانی‌صورت‌گیرد‌.‌بر‌این‌اساس‌حقوق‌کارکنان‌دولت‌حداکثر‌۲۰‌درصد‌به‌صورت‌پلکانی‌نزولی‌افزایش‌نمی‌یابد‌.‌به‌گزارش‌ایرنا‌،‌نمایندگان‌مجلس‌در‌این‌بند‌،‌دولت‌را‌مکلف‌کردند‌حقوق‌و‌مزایای‌مستمری‌گروه‌های‌مختلف‌حقوق‌بگیر‌شاغل‌دستگاه‌ها‌و‌اعضای‌هیئت‌علمی‌وقضات‌را‌به‌صورت‌پلکانی‌نزولی‌به‌گونه‌ای‌

افزایش‌دهد‌که‌طبقات‌پایین‌تر‌افزایش‌بیشتری‌داشته‌باشند‌.‌گفتنی‌است‌این‌موضوع‌صرفاً‌مربوط‌به‌کارمندان‌دولت‌است‌اما‌نمایندگان‌کارگری‌اعلام‌کرده‌اند‌این‌تصمیم‌مجلس‌بر‌تصمیم‌شورای‌عالی‌کار‌در‌باره‌افزایش‌دریافتی‌حقوق‌بگیران‌بخش‌خصوصی‌نیز‌موثر‌خواهد‌بود‌.‌نمایندگان‌مجلس‌شورای‌اسلامی‌همچنین‌تصویب‌کردند‌حقوق‌بازنشستگان‌کشوری‌ولشکری‌که‌کمتر‌از‌دومیلیون‌تومان‌دریافت‌می‌کنند‌،‌افزایش‌یابد‌.

۶- وام‌از‌دواج‌هم‌افزایش‌یافت

دولت‌در‌تصوره‌۱۶‌لایحه‌بودجه‌،‌مقدار‌وام‌از‌دواج‌برای‌هر‌یک‌از‌زوجین‌را‌۱۰‌میلیون‌تومان‌تعیین‌کرده‌بود‌و‌دوره‌بازپرداخت‌هم‌بنا‌بر‌پیشنهاد‌دولت‌چهار‌سال‌بود‌.‌اما‌این‌تصمیم‌در‌کمیسون‌تلفیق‌تغییر‌کرد‌و‌مقدار‌وام‌به‌۱۵‌میلیون‌تومان‌و‌دوره‌بازپرداخت‌به‌پنج‌سال‌افزایش‌یافت‌.‌این‌تصمیم‌در‌نهایت‌در‌مجلس‌هم‌منصوب‌شد‌تا‌هر‌یک‌از‌زوجین‌بتوانند‌بعد‌از‌از‌دواج‌۱۵‌میلیون‌تومان‌وام‌با‌بازپرداخت‌۵‌ساله‌دریافت‌کنند‌.‌مجلس‌همچنین‌بانک‌مرکزی‌را‌مکلف‌کرد‌که‌گزارش‌عملکرد‌این‌موضوع‌را‌هر‌شش‌ماه‌یک‌بار‌به‌کمیسون‌فرهنگی‌مجلس‌ارائه‌کند‌.

۷- تهاتر بدهی‌ها را مجلس پیشنهاد کرد

اما‌مجلس‌علاوه‌بر‌تغییراتی‌که‌در‌پیشنهادهای‌دولت‌داد‌،‌برخی‌بند‌ها‌را‌اس‌با‌به‌بودجه‌اضافه‌کرد‌.‌یکی‌از‌مهم‌ترین‌این‌موارد‌،‌ارائه‌مجوز‌به‌دولت‌برای‌تهاتر‌بدهی‌های‌خود‌بود‌.‌بر‌این‌اساس‌دولتی‌می‌تواند‌بدهی‌های‌خود‌را‌ضمن‌انتشار‌اوراق‌تسویه‌و‌خودرا‌به‌بانک‌مرکزی‌بدهکار‌کند‌.‌البته‌نمایندگان‌تاکید‌کردند‌که‌افزایش‌پایه‌پولی‌از‌این‌لیحه‌ممنوع‌خواهد‌بود‌.‌طبق‌آن‌چه‌یک‌پسندیده‌گذاشته‌در‌مجلس‌منصوب‌شد‌،‌دولتی‌می‌تواند‌۵۰‌هزار‌میلیارد‌تومان‌از‌بدهی‌هایش‌را‌به‌صورت‌جمعی-خرچی‌تسویه‌کند‌.‌همچنین‌در‌صورت‌درخواست‌متقاضیان‌،‌دولت‌می‌تواند‌مبلغ‌۱۰۰‌هزار‌میلیارد‌تومان‌نیز‌به‌صورت‌جمعی-خرچی‌از‌طریق‌انتشار‌اسناد‌تسویه‌خرانه‌،‌تسویه‌کند‌.

۸- وضعیت اشتغال چه خواهد شد؟

طبق‌ادعای‌دولت‌،‌یکی‌از‌محورهای‌اساسی‌بودجه‌سال‌آینده‌موضوع‌اشتغال‌است‌که‌به‌طور‌مشخص‌در‌تصوره‌۱۸‌پیش‌بینی‌شده‌است‌و‌جزویکی‌از‌خط‌قرمزهای‌دولت‌هم‌

پرونده‌روز

به‌شمار‌می‌رفت‌.‌البته‌چنان‌چه‌تشریح‌شد‌،‌مجلس‌موضوع‌افزایش‌قیمت‌حامل‌های‌رای‌تامین‌بخشی‌از‌منابع‌اشتغال‌را‌از‌تصوره‌۱۸‌حذف‌کرد‌اما‌هم‌منابع‌دیگری‌برای‌طرح‌های‌اشتغالی‌پیش‌بینی‌کرده‌و‌هم‌تصمیمی‌نهایی‌در‌باره‌قیمت‌حامل‌هانگرفته‌است‌.‌مخصوصاً‌با‌توجه‌به‌آن‌چه‌رئیس‌سازمان‌برنامه‌گفت‌،‌به‌نظر‌می‌رسد‌دولت‌نگرانی‌خاصی‌در‌خصوص‌تامین‌منابع‌اشتغال‌ندارد‌.‌بنابراین‌طرح‌های‌اشتغالی‌از‌نظر‌تامین‌بودجه‌،‌احتمالاً‌با‌مشکلی‌مواجه‌نخواهند‌بود‌اما‌اصل‌طرح‌هاو‌کارایی‌آن‌ها‌برای‌ایجاداشتغال‌محل‌بحث‌است‌.‌به‌خصوص‌آن‌که‌دولت‌به‌صراحت‌نگفته‌،‌منابع‌حاصل‌از‌مجوز‌هایی‌را‌که‌گرفته‌است‌در‌قالب‌کدام‌طرح‌اشتغالی‌هزینه‌خواهد‌کرد‌.

۹- واگذاری طرح‌های عمرانی و خط‌قرمزروحانی

حسن‌روحانی‌در‌روزهای‌بعد‌از‌ارائه‌لایحه‌بودجه‌،‌بر‌برخی‌موارد‌دمطرح‌در‌لایحه‌تاکید‌و‌به‌نوعی‌از‌آن‌ها‌به‌عنوان‌خط‌قرمز‌های‌دولت‌یاد‌کرد‌که‌بدون‌تصویب‌آن‌ها‌در‌مجلس‌برنامه‌های‌دولت‌معتل‌خواهد‌ماند‌.‌تصوره‌۱۸‌و‌موضوع‌اشتغال‌یکی‌از‌این‌موضوعات‌بود‌.‌موضوع‌دیگر‌بحث‌واگذاری‌طرح‌های‌عمرانی‌به‌بخش‌خصوصی‌بود‌که‌در‌تصوره‌۱۹‌بود‌چه‌با‌ضوابطی‌پیشنهاد‌شده‌بود‌.‌مجلس‌در‌نهایت‌در‌آخرین‌روز‌بررسی‌بودجه‌،‌این‌پیشنهاد‌دولت‌را‌با‌تغییراتی‌تصویب‌کرد‌.‌بر‌اساس‌آن‌چه‌مجلس‌در‌این‌خصوص‌منصوب‌کرده‌است‌،‌به‌دولت‌اجازه‌داده‌می‌شود‌به‌منظور‌جلب‌مشارکت‌هرچه‌بیشتر‌بخش‌خصوصی‌و‌تعاونی‌در‌اجرای‌طرح‌ها‌و‌پروژه‌های‌منتخب‌جدید‌و‌نیمه‌تمام‌(با‌اولویت‌طرح‌های‌نیمه‌تمام‌)‌و‌بهره‌برداری‌طرح‌ها‌و‌پروژه‌های‌تکمیل‌شده‌یا‌در‌حال‌بهره‌برداری‌،‌در‌قالب‌سازوکار‌مشارکت‌عمومی-خصوصی‌،‌برای‌انعتاد‌انواع‌قرار‌داد‌(از‌جمله‌واگذاری‌،‌مشارکت‌،‌ساخت‌و‌بهره‌برداری‌با‌برون‌سپاری‌)‌با‌بخش‌خصوصی‌و‌تعاونی‌اقدام‌و‌تمام‌یا‌بخشی‌از‌وظایف‌و‌مسئولیت‌های‌خود‌در‌تامین‌کالا‌ها‌و‌خدمات‌در‌حوزه‌هایی‌از‌قبیل‌پدیدآوری‌،‌طراحی‌،‌ساخت‌،‌تجهیز‌،‌نوسازی‌،‌بهره‌برداری‌و‌تعمیر‌و‌نگهداری‌را‌در‌چهار‌چوب‌قانون‌برنامه‌و‌بودجه‌و‌مقررات‌ذیل‌به‌بخش‌خصوصی‌و‌تعاونی‌واگذار‌کند‌.

این‌موضوع‌به‌دلیل‌اهمیت‌طرح‌های‌عمرانی‌برای‌نمایندگان‌در‌حوزه‌های‌انتخابی‌،‌حساسیت‌هایی‌در‌مجلس‌ایجاد‌کرد‌اما‌در‌نهایت‌بعد‌از‌برخی‌تغییرات‌،‌به‌۱۵۹‌رای‌موافق‌،‌دورای‌مخالف‌و‌سه‌رای‌منتنع‌از‌مجموع‌۱۶۴‌نماینده‌حاضر‌به‌تصویب‌رسید‌.

۱۰- چه سرپرست کلیات بودجه‌آمد؟

اما‌از‌تصوره‌ها‌که‌بگذریم‌،‌مجلس‌تغییراتی‌در‌ا‌راقام‌کلی‌سخت‌بر‌دوش‌مجلس‌و‌نمایندگان‌انتقاد‌کردند‌.‌بنابراین‌مجلس‌پیشنهادهای‌شفاف‌دولت‌را‌دست‌کاری‌کرد‌و‌به‌جای‌آن‌مواضعی‌مبهم‌و‌غیرشفاف‌گرفت‌و‌این‌موضوع‌تا‌منصوبه‌نهایی‌هم‌ادامه‌یافت‌.‌اکنون‌عمل‌تصمیم‌قانونی‌در‌بار‌و‌وضعیت‌حامل‌های‌انرژی‌و‌همچنین‌یارانه‌گرفته‌نشده‌و‌عملاً‌مجلس‌همه‌چیز‌را‌به‌تصمیم‌و‌رفتار‌دولت‌محول‌کرده‌است‌.‌شاید‌در‌این‌موارد‌،‌استفاده‌از‌توصیف‌رفتار‌برخی‌و‌کلا‌نا‌به‌جان‌باشد‌.

به‌دلیل‌این‌محافظه‌کاری‌ها‌و‌رفتارهای‌پوپولیستی‌،‌بودجه‌خاص‌،‌رو‌به‌جلو‌و‌البته‌بر‌حاشیه‌۹۷‌به‌یک‌بودجه‌معمولی‌و‌کم‌خاصیت‌تبدیل‌شده‌است‌.